

Wágner Sándorné

Az édesanyám, Wágner Sándorné [született Vágó Ilona] 1935-ben.

Anyám 1897-ben született, Kecskeméten. De Kecskeméten nem tudtak megélni, és akkor Faddra költöztek a Fáni mamáékhoz. Az apját, Gyulát alkalmazták magtárosnak, ahol lopott, mint a szarka, és hagyott lopni másokat is. Ezért kirúgták. Hogy ez hány év múlva következett be, azt nem tudom. Akkor Gyula visszament Kecskemétre, a nagymama pedig a gyerekekkel egy ideig Faddon maradt, aztán Fornád-Kecsegére ment.

Anyámék azért kerültek Fornád-Kecsegére, mert nagymama egyik testvére, Grünwald Lajos és a másik testvérének, Grünwald Máriának a férje, Heisler Jakab kibérelték Széchenyi Gyuláné

Esterházy Bernadett hercegnő kétezer holdas birtokát. Ez volt Fornád-Kecsege.

Anyám a faddi évekről nem nagyon mesélt. Fornád-Kecsegéről azt mesélte, hogy Tolnára járt iskolába, és a tejeskocsival hozták-vitték a polgárba. Egy udvarházban laktak, ahol egy hosszú tornácról nyíltak a szobák. Minden nap megmosták a lábukat, és anyám volt mindig az utolsó. Egy lavór víz volt csak, mert spórolni kellett a vízzel. Sokszor aludt Mariska néniéknél, és hallgatta Lajos bácsi és Jakab bácsi vitáját a gazdaság fejlesztésével kapcsolatban, hogy extenzív vagy intenzív gazdálkodást folytassanak-e. Jakab bácsi azt mondta, hogy extenzív gazdálkodást, és ki kell venni a pénzt, és másba fektetni, Lajos bácsi azt mondta, hogy nincs jobb befektetés, mint a föld. A végén Jakab bácsi győzött. Ez egy állandó vita volt köztük, és ezt anyám hallgatta, és ezért tudta később Pesten az ügyeket intézni, mert pontosan tájékozott volt a gazdaság problémáiról.

Anyám nagyon szép lány volt, szőke volt, és tizenhárom éves volt, amikor elvitték egy bálba, és senki nem kérte föl táncolni. Ő tudta, hogy neki nincs hozománya, és annyira nem szép, hogy feleségül vegyék. Azért döntött úgy, hogy tanítónő lesz, hogy ne maradjon vénkisasszonynak a család nyakán.

Amikor elvégezte a polgárit, írt egy kétségbeesett levelet a veszprémi apácázárda főnöknőjének. Erre az elküldte neki a tanítóképző első évfolyamának a könyveit. És anyám fölment a padlásra Fornád-Kecsegén, és egy szál magában, minden segítség nélkül fölkészült az első évből. Nem is tudta senki, és amikor jött a vizsga ideje, akkor azt mondta a nagyanyámnak, hogy anya, kellene egy kis pénz. Minek? Föl akarok menni Veszprémbe. Miért? Mert le akarok vizsgázni a tanítóképzőben. De ne mondd el senkinek, mert ha megbukok, ne nevéssenek rajtam. Megkapta a pénzt, fölment, és levizsgázott.

Utána felkerült a család Pestre, mert kellett valaki, aki intézi a birtok ügyeit, és Pesten voltak a bankok. Anyám Pesten befejezte a tanítóképzőt, és tanítani kezdett a Százados úti iskolában, aztán átment a Peterdy utcai elemi iskolába, Közben ellátta a fornád-kecsegei birtok ügyintézői feladatát. Hallatlan ügyes ügyintéző volt. Tulajdonképpen az anyám tartotta el a családot. Tizenhat évesen volt a birtok ügyintézője. Sokszor százezer koronával a táskájában ment egyik bankból a másikba. Ki a fene gondolta volna, hogy egy kislánynak a táskájában ennyi pénz van?! Közben tanítványai is voltak.